

SETKÁVÁNÍ

Brněnský evangelický měsíčník

2022 / 2

Abígajil rychle vzala dvě stě chlebů, dva měchy vína, pět připravených ovcí, pět měr praženého zrní, sto sušených hroznů, dvě stě pletenců sušených fíků a naložila to na osly.

Sam 25, 18

HESLO NA ÚNOR 2022

Hněváte-li se, nehřešte, nenechte nad svým hněvem zapadnout slunce

Efezským 4,26

ÚVODNÍK

Ptal se mě, myslím, v neděli druhého ledna Honza S., jestli už má sundat Herrnhutskou vánoční hvězdu z portálu Červeného kostela. Vánoční stromek z něj pak odnesli páni bratři před další nedělí. Je to takový paradox. Adventní či vánoční výzdoba a propriety se objeví v obchodech koncem října nebo začátkem listopadu, takže se na svátky skutečně dlouho těšíme, chystáme. Ale pak je vlastně ukončíme až depresivním šmahem – šestadvacátého prosince, nebo s tím, že se děti zas vrátí do škol.

Církevní tradice je však přece jen trochu jiná. Tak jako postní období před Velikonocí trvá čtyřicet dní, setkává se čtyřicet dní i Ježíš po svém vzkříšení se svými učedníky. A čtyřicet dnů je dlouhý také vánoční čas! Až 2. února se slaví svátek Praesentatio Jesu in Templo tedy Uvedení (přinesení) Ježíše do jeruzalémského chrámu. Podle ustanovení Tóry platila žena čtyřicet dnů po narození syna za nečistou (muž s ní mj. nesměl spát, takové ochranné šestinedělí) (Lv 12). Marie na konci této lhůty přichází do Chrámu, aby obětovala dvě holubičky. Zároveň tam Simeon a Anna v Ježíšovi rozpoznají Hospodinova Mesiáše (L 2,22nn). Teprve tímto dnem (na Hromnice) také končíval vánoční odpočinek a začínalo se s hospodářskými pracemi.

Na pochopení toho, co to znamená, že Bůh má v lidech zalíbení (L 2,14), že se stal člověkem, čtyřicet dnů nestačí, ale možná by nám delší vánoční čas přece jen prospěl.

Ondřej Macek

BYLO

Vánoce v našich sborech

Brno II

Vánoční hra z 19.12 v Blahoslavově domě si jako ústřední motiv vybrala světlo. Věčné světlo alexandrijského majáku, jenž čněl do nebeské výše jako babylonská věž. "Když stavíme divy, pýchou se nadmeme. Když stavíme divy, tak bohové žasněte. Jak zblízka, tak i zdáli, každý to pochválí." Znělo v jedné z písní a přidávalo se i bujaré slavení: "Alexandria

tady chci žít jen. Hej, hej, tak už noste na stůl! Mamma mia další nový den. Hej, hej, tady najdeš svůj trůn. Nech starosti a pojď slavit. Nad hříchem proč se trápit. Hej, hej život užít se má. Mamma mia vše tady máš. Hej, hej zpívej, jestli to tu znáš."

Druhé dějství, odehrávající se v betlémském hostinci po mnoha letech, kdy mladý muž, kdysi uchvácen alexandrijskými divy, přijímá utrmácené pocestné. V tiché noci, když slyší dětský pláč z chléva, dochází mu výjimečnost situace a začíná tušit význam slov moudrého alexandrijského muže: "Jednou se zjeví pravé světlo, a to osvítlí každého člověka. A ono tu již je, je tu od věků, ale my ho ještě neznáme. To pravé věčné světlo." Hru zakončuje pretextovaná píseň Falling Slowly od Glena Hansarda a Markéty Irglové. Zaznívá: "Hvězda v dáli svítí králi. A ty máš cestu vpřed. Boží plány v trsech slámy. Ne všechno bude hned. Možná nevíš, co dál, možná trochu ses bál. Hříchů máš jak hrom. Budeš se asi bát. Smrt nepočítá peníze, co máš. Do všech našich dnů, ze všech našich snů přišel sem k nám."

Hru je možno ještě zhlédnout na facebookové stránce II. sboru www.facebook.com/Blahoslavak, na záznamu začíná asi v čase 10:30.

Michal Marek

Brno-Husovice

Hra o porodních babách egyptských a Mojžíšově sestře Miriam s vánočním přesahem.

Ukázky ze hry

Prolog:

Na scéně je starší sestra, která se dívá do papírů. Přichází Marie, dívá se do mobilu nebo do tabletu a polohlasně si prozpěvuje.

MARIE (*dívá se do mobilu a prozpěvuje si*): Marie má dítě, zpívej. Marie má dítě, zpívej dál.

STARŠÍ SESTRA (*s pohledem do papírů*): Buď zdráva, Marie, milostí zahrnutá...

MARIE (*překvapeně sebou trhne*): Cože?

STARŠÍ SESTRA Nic. Trénuju anděla na vánoční hru. Tohle říká Marii, když ji zvěstuje narození Ježíše.

MARIE: To mi jdeš do rány. Taky mi to nejde do hlavy.

Prostřední SESTRA: A co?

MARIE: Ta Marie.

PROSTŘEDNÍ SESTRA: Vždyť to je hezké jméno. Navíc se tak jmenuješ.

MARIE: Ale kde se vzalo? Ted' se koukám na portál biblenet.cz a vidím tam 23 odkazů. Ale všechny jenom z Nového zákona. To ve Starém zákoně žádná Marie nebyla?

PROSTŘEDNÍ SESTRA: No. Marie přímo ne. Pokud vím, tak jméno Marie pochází z Miriam. A ta tam je. To už ti snad něco říká, ne?

MARIE: Neranil ji Pán Bůh malomocenstvím za to, že pomlouvala Mojžíše?

PROSTŘEDNÍ SESTRA: Já tě taky raním. Takhle to vůbec nebylo. I když trochu taky. Ale ze začátku to bylo úplně jinak. Dokonce i to jméno je docela zajímavé.

MARIE: Opravdu?

Prostřední SESTRA: Jo. Podle toho, jak se ty písmena čtou. Může to znamenat „voda“, „hořká“, „kapka moře“ nebo taky „rebelka“.

MARIE: Takže vzpoura, nezávislost, piercing, tetování, ...

PROSTŘEDNÍ SESTRA: No. Ty poslední dvě věci nevím, ale ta nezávislost tam teda byla. Já ti o tom povyprávím.

Odchází.

(1. dějství: Rebelka jako jméno)

(2. dějství: Porodní asistentky)

Intermezzo:

Marie a starší sestra.

STARŠÍ SESTRA: A tak Mojžíš vyrostl jako egyptský princ. Faraónova dcera ho přijala za vlastního a faraón se tvářil, že o něm neví.

MARIE: A to Mojžíš nevěděl, že je vlastně Hebrejec?

STARŠÍ SESTRA: Asi ne. Ale tuhle část příběhu už podle mě znáš. Mojžíš se jednoho dne zastal právě jednoho z židovských otroků a zabil egyptského dozorce. Aby se nedostal do problémů, radši zdrhnul za hranice. V té cizí zemi si vzal dceru místního kněze, který na rozdíl od Egyptanů o Pánu Bohu věděl. Mojžíš se tam živil jako pastevec ovcí. Vcelku měl klidný život. Jednoho dne se mu ale zjevil sám Hospodin.

MARIE: A bylo po klidu.

STARŠÍ SESTRA: Přesně tak. Poslal Mojžíše zpátky do Egypta, aby spolu s Áronem vyvedli Izraelce pryč ze země a dovedli je do země zaslíbené.

MARIE: Počkej. Mojžíš nevěděl, že je Hebrejec nebo vlastně Izraelec, tak jak mohl vědět, že má bratra Árona? A o sestře Miriam určitě taky nevěděl?

STARŠÍ SESTRA: Určitě ne. V tom, co vím z Bible, tak se o Miriam už moc nemluví. Až na konci příběhu o vyvedení z Egypta. Ale určitě se museli taky potkat.

(3. dějství – Záchrana)

Epilog:

Všichni odejdou a zůstávají Marie se starší sestrou.

STARŠÍ SESTRA (*Ukáže mobil Marii*): Podívej, tak Miriam jsem ve Starém zákoně našla 14krát. Ještě tam je zmíněna jako Mojžíšova sestra a pokud přidáš ještě porodní asistentku Púu, tak už to není tak špatné, ne?

MARIE: Škoda, že si to potom pokazila těmi pomluvami. Prostě jednou rebelka, vždycky rebelka.

STARŠÍ SESTRA: A abych ti to dopověděla. Traduje se, že manželem Miriam byl Káleb, ten, který potom zkoumal zaslíbenou zemi. A tím pádem je Miriam pra, pra, pra a nevím kolik pratetou krále Davida.

PROSTŘEDNÍ SESTRA: Takže byla vlastně ještě jednou tolik pra, pra, pra a nevím kolikrát ještě praprapříbuznou Ježíška, co se narodil teď o Vánocích.

STARŠÍ SESTRA: Tak vidíš, že prorokyně Miriam ze Starého zákona hraje zrovna tak důležitou úlohu ve vánočním příběhu jako Marie z Nového zákona.

Přicházejí ostatní a zpívají závěrečnou píseň: Pojdte rychle k Betlému.

Brno I

Nejmenší děti zahrály hru o Simeonově čekání na Spasitele. Hurá! Dočkal se a radoval se.

Větší děti společně s mládeží a několika dospělými zahrály hru o panu Peterkovi a o tom, jak se z nemocnice dostal až na oslavu Ježíšových narozenin. Taková krása, kterou vůbec nečekal.

Vypravěč: V jedné ze stovek nemocnic, na jednom ze stovek oddělení zadrnčí protivně snad už posté telefon. Zase jeden smolař, zrovna na Štědrý den... Ani v ten den neutichá telefon ani na jednom prazvláštním oddělení. Jeho zvuk je však docela jiný. Zase jeden vyvolený, zrovna na Štědrý den... Je to skutečnost nebo sen, pravda nebo zdání? Pojdte s námi sledovat neobyčejný příběh obyčejného pacienta. Tak tedy začínáme!

Hynek Tkadleček - Oslava narozenin (ukázky ze hry)

1. Scéna - Příjem I

Otevrou se dveře. Sanitář přijíždí s mužem na vozíku.

Sanitář: Tak jsme tady, sestři! Vezu Vám práci! Tak už sebou hodte!

Sestra: No jo, vždyť už jdu. Kohopak nám to vezete, Emane? *(Bere si od sanitáře desky a dívá se do nich)* ...pan Peterka. Tak jak se cítíte?

Peterka: Mizerně, ani se neptejte.

Sestra: Ale, ale? A co vám schází?

Peterka: Já ani nevím. Jsem strašně unavený. Bolí mně u srdce. Tak jsem se na ty Vánoce těšil! Ani nevíte, co mě to stálo úsilí a přemýšlení, abych měl dárek pro každé vnouče. A nakonec? Nakonec si na mne nikdo nevzpomněl! Ani vlastní děti ne! Jako bych vůbec nebyl. Ani nezavolali.... Už o mně nikdo nestojí.... Vlastně ani nevím, proč ještě žiju. Možná by bylo lepší usnout a už se neprobudit. A byl by pokoj.

Sestra: Ale jděte. To víte – Vánoce! Všichni jsou v jednom kole. Oni se ještě určitě ozvou. U nás si aspoň odpočinete, pan doktor se na vás podívá, trochu vás vyspravíme a dáme dohromady a zase bude dobře.

(Obrátí se na sanitáře): Tak, Emane, doprovodte pana Peterku na šestku.

Sanitář: Tak pojdte. *(pomáhá mu vstát a jdou ke dveřím)* Já vím, ono to zamrzí. Ale tady budete mít možná lepší společnost než u mladých.

(Pomáhá panu Peterkovi z kabátu a ukládá ho do postele. Pak se vrací na sesternu.)

Staniční: Chudák, ani se mu nedivím. K čemu jsou Vánoce, když je člověk sám? Asi by mě to taky vzalo.

(Dívá se na hodinky.) Jé, šest hodin. Aničko, musím letět, doma už na mě čekají. Tak šťastné a veselé. A nějak to tu zvládni. *(Odchází, spěchá.)*

Sestra: Nashle a užijte si to. *(bere léky a sklenici na šestku)* Pane Peterka, tohle spolkněte a zkuste usnout, uleví se vám. Tak dobrou noc. *(Odchází)*

Vypravěč: Z nemocnice, kam přivezli nemocného pana Peterku, se nyní přesuneme na docela jiné místo, kam se každý z nás tak často nedostane. I tady se jedná o příjem, avšak o docela jiný, než známe z vlastní zkušenosti.

2 scéna: Příjem II. *(Během písničky sestra odchází a na její místo usedá anděl Petr a cosi zapisuje. Za plentou cosi kutí archanděl Gabriel. Zvoní telefon.)*

Petr: Petr, slyším... další... Výborně! ...Jistě... máme, tady je pro každého místa dost. Tak díky, ahoj. *(Zavěsí)* Gabrieli!

Gabriel: *(Zpoza plenty)* Ano?

Petr: Budeme mít příjem. Pan Peterka ze šestky.

Gabriel: Fakt? To bude mít náš Pán radost! Další příjem na jeho narozeniny! Už tam letím. *(Odlétá. Pomáhá udivenému panu Peterkovi do kabátu a přivazuje ho v křesle.)*

Petr: Á, pan Peterka, vítejte u nás.

Peterka: Cože, vy mě znáte?

Petr: Jo, jo, my tu známe každého. Ale ne každý má takové štěstí jako vy, aby přišel zrovna na narozeniny.

Peterka: Počkejte, já mám přece narozeniny až v květnu.

Gabriel: To my víme. On nemyslel vaše narozeniny. Přišel jste zrovna v den, kdy má náš Pán narozeniny. A to se sejde celá zdejší společnost- od otce Abrahama až po nejmladšího anděla.

Peterka: Anděla? ... To jsem jako v nebi?

Gabriel: A co jste si myslel jiného? Pojdte, odvedu vás nahoru. To budete koukat! Celé nebe je vzhůru nohama.

Vytáhne pana Peterku z křesla a odvádí ho do dveří, Petr odchází za nimi.

3. scéna- Nebeský rozhovor *(za stolem sedí Ježíš)*

Petr: Tak jsme tady. Táhle sedí náš Pán, Ježíš. Pojd', představím tě.

(k Ježíšovi, který sedí - vstane) Pane, *(ukloní se)* vedu ten nový příjem!

Ježíš: Vítej bratře! *(obejme ho)* Jsem rád, že jsi přišel zrovna v den mých narozenin. Pojd', přisedni, budeš je slavit se mnou.

Peterka: Dě..., děkuju. Jsem z toho zmatený. Pořád se ještě nemohu vzpamatovat z toho, co se to děje. Jak jsem se sem vlastně dostal?

Ježíš: Z toho si nic nedělej. Všechno pochopíš. Pěkně si sedni a jen se dívej. Naši andělé si pro nás připravili něco o tom mém slavném narození. *(k andělům v lavicích)* Tak můžeme začít!

Vypravěč: Tak takhle nějak mohlo probíhat první setkání Pána Ježíše s panem Peterkou. Bylo to však skutečně první setkání? Jistě ne! Pan Peterka se s Pánem Ježíšem už dávno setkal, i když ne tváří v tvář. To, že se tak nyní neočekávaně stalo, jej zaskočilo. Nebyl na toto setkání připraven.

4. scéna: Vyvrcholení

Vypravěč: Znovu se nyní přesuneme na místa, která jsme navštívili na počátku našeho příběhu. Nejprve prožijeme nevšední zážitek v nebi a potom docela všední den v nemocnici.

Ježíš: Tak jak se ti to líbilo? Jsou šikovní, že?

Peterka: No, to jsem tedy ještě neviděl. Bylo to nádherné! Tohle jsou mé nejkrásnější Vánoce. Jsem moc rád, že jsem tady..... Jenže.....

Ježíš: Copak?

Peterka: Jenže pořád musím myslet na tu spoustu lidí tam dole, kteří jsou úplně sami, a je jim nejspíš smutno, tak jako bylo mně.

Ježíš: Víš, to ses asi špatně díval a špatně poslouchal. Ale tuhle potíž mám skoro se všemi lidmi. Můžu jim něco říkat stokrát a ono jim to jde jedním uchem tam a druhým ven.

Podívej se: to, že jsem přišel na svět právě tak, jak nám to tu ti andělé připomínali, to znamená, že už nikdo sám být nemusí. Já jsem přišel do vší lidské bídy, do všech smutků i do té samoty, abych ji lidem pomáhal unést. A jsem s nimi pořád. Potíž je v tom, že oni to nevědí nebo vědět nechtějí.

Peterka: Proč jsem jen tohle všechno nepochopil tam dole na zemi? Nemusel jsem se se vším tolik trápit! Mohl jsem žít úplně jinak.

Ježíš: Kdyby, chyby, tím se netrap. Každý je po bitvě generál. Ted' jsi ve věčné radosti. Ještě budeme mít dost času si o všem popovídat. Ale ted' pojď za ostatními. Už na nás čekají.

Brno-Židenice

Jak to bylo se Zachariášem a Alžbětou. Tak se jmenovala vánoční hra, kterou děti i dospělí zvěstovali evangelium při bohoslužbách o čtvrté adventní neděli. Měli jsme možnosti vidět operu z pera Matouše Plevy. Nacvičena a předvedena byla ovšem bez hudby a zpěvu. Veršované libreto však odrecitovali sólisté i herci s velkou přesvědčivostí.

Paličkování v kavárničce Brno I

Počátky krajkářství v kraji pod Orlickými horami, na Vambersku, jsou datovány do roku 1625, kdy v době třicetileté války získal císařský generál Kašpar Gramb panství Vamberk a následně se zde usadil.

Společně s jeho paní Magdalénou přišlo na Vambersko i důležité know-how. Zdejší ženy se už delší dobu pokoušely o výrobu primitivních krajek. Magdaléna z Grambu jim ale ukázala, jak paličkovat, aby se vyrovnaly největším krajkářským velmocem. Zavedla paličkování jako robotní povinnost. Pod jejím vedením se naučily vyrábět krajky bruselského a flanderského typu a paličkovat na podušce. Zakrátko se zvuk paliček nesl z každé domácnosti a vamberská krajka si vydobyla věhlas po celé monarchii.

Téměř 300 let byla tato krásná a velmi pracná ruční práce součástí obživy rodin nejen v Orlických horách, ale i na Šumavě, v Českém lese a Krušných horách. S vynálezem strojové krajky postupně krajkářství zanikalo a jediným místem, kde zůstala krajka živá, je podhůří Orlických hor.

V okolí Vamberku, Kostelce nad Orlicí, Doudleb n. O., Žamberku, Rychnova nad Kněžnou a mnoha dalších vesnic se paličkovalo od 17. do poloviny 20. století. Na výrobě krajek se podíleli všichni členové domácností, včetně dětí. Ty musely každý den upaličkovat jednoduchý vzor, třeba okraj ke kapesníku, tak zvaně "přes hůru", což bylo jednou kolem podušky.

Muži zase vypichovaly do prešpánu (tvrdého kartonu) vzory a vyráběli ze švestkového nebo třešňového dřeva paličky. Paličkovalo se při svíčkách nebo loučích. Na Vambersku se vyráběla tzv. „vláčková krajka“, která se vyznačovala jemností, měla široké využití a byla velmi pracná. Používala se ke zdobení šatů, ložního prádla, ke krojům. Krajkářka používala na jeden vzor 30-60 párů paliček. V dnešní době je pro nás taková práce

nepředstavitelná, když uvážíme, v jakých podmínkách tyto krajkářské skvosty vznikaly.

Hotové výrobky vykupovali faktoři, a ti vyžadovali přesnost, pevnost a práci bez jediné chyby. Po 1. světové válce vznikla ve Vamberku krajkářská škola a na ni navázalo po 2. světové válce družstvo Vamberecká krajka. Technika paličkování se za staletí prakticky nezměnila, ale uplatňují se nové vzory a vzniká nová umělecká tvorba. Paličkují se obrázky s různou tematikou, šperky, klobouky, ozdoby k šatům, šály. O jedinečnosti prací našich současných krajkářek svědčí úspěchy na výstavách EXPO v Bruselu nebo Montrealu.

Co potřebují krajkářky k práci: nitě- nejlépe lněné nebo bavlněné, různé síly nebo barvy; vamberecká krajka používá výhradně nitě bílé, špendlíky, paličky, stojánek, podušku /herduli/, nůžky, tužidlo, papírový podvinek, na kterém je nakreslená předloha, korálky.

Prababička, babička, maminka a její sestry Anna, Adéla a Milada byly krajkářky, já sama se snažím obnovit tradici paličkování a opatruji všechno, co se na chalupě po nich dochovalo. Jsou to vzorníky kraje, paličky, přešpány, staré fotografie krajkářek.

V současnosti už nejsou v Liticích žádní pamětníci na dobu, kdy se paličkovalo v každé chalupě. Poslední opravdovou krajkářkou byla ještě v 80. letech paní Ludmila Páchová, která sedávala v létě před chalupou č.2, a turisté cestou na litický hrad se u ní zastavovali a obdivovali její umění.

Anna Mikšátková na kavárničce 22.12. 2021

Dobročinný bazárek v Brně-Husovicích

Kolik je pro Vás jedna koruna? Co pro vás znamená stovka? Co třeba i tisícovka?

V prosinci se vybralo na charitativním bazárku v evangelickém sboru v Brně-Husovicích skoro deset tisíc. To už je částka, se kterou se dá něco

vymyslet. Výtěžek sbor věnoval už tradičně na aktivity Humanitární služby PAX.

Na východní Ukrajině to stále bouří a situace tam není zrovna dvakrát růžová. Jsou tam lidi v nouzi kvůli trvajícím válečným konfliktům. Podporu státu nemají všichni. Ještěže se najdou dobrodinci, kteří zorganizují pomoc pro ty zapomenuté rodiny i jednotlivce - nakupují se léky, hygienické potřeby, školní pomůcky, taky slepice, nebo třeba kráva do rodiny. Spolupracuje se s místní církví. (Více najdete na webu - <http://www.humanitarnisluzbapax.cz>)

Děkujeme všem za jejich příspěvky!

Budu se těšit na další bazárek. Mohou to být třeba ručně vyráběné výrobky jako keramika z Valašska, fajfky, šperky, svícný apod. Vybrané finance se dají využít na různé smysluplné projekty. Ale hlavně bych lidem na Ukrajině přála už trochu klidu – vždyť jsou to téměř naši sousedé!

Pepina Smetanová

Křestní vyznání 30. ledna 2022

Nepocházím z věřící rodiny, ale vždy v mém okolí se vyskytovalo spoustu věřících. Vnímala jsem to jako tu jejich věc, do které přesně nevidím.

Poprvé mě do kostela přivedl můj tehdejší přítel. Ještě teď si vzpomínám, jak nervózní jsem byla. Z neznámého, nechápala jsem, čemu všichni ti lidé sedící tam věří, ale cítila jsem jisté kouzlo a zaujalo mě to.

Začala jsem se ptát. Kdo je Bůh a jakou roli hraje v životě jiných? Co je to křesťanská víra? Proč se lidé modlí? A jak to dělají? Nejdříve jsem si tyto otázky kladla pouze ve své hlavě, poté svému okolí. Zároveň jsem ale nechtěla jenom přejímat odpovědi od ostatních.

Začala jsem číst různé knížky. Do ruky jako první mi padla Nevyžádané rady mládeži od M. O. Váchy. Později jsem se rozhodla přihlásit se na kurzy alfa. Bylo to velice spontánní rozhodnutí a netušila jsem, co mi přinese a kam mě dovede. Začala jsem tedy poslouchat, diskutovat, věci pojmenovávat a pokoušela se modlit. I když jsem třeba stále měla pochyby, jestli to dělám správně.

V této době jsem ve svém životě zažívala určité těžkosti. Až později s odstupem jsem si uvědomila, jakou roli v té pro mě těžké době Pán Bůh sehrál. Že i když jsem si nebyla jistá, objevovala a hledala cestu, Pán Bůh se celou tu dobu staral. Utěšoval mě a přinášel do mého života klid, aniž bych si to já sama uvědomovala.

O to cennější poznání to později bylo. Přeju si, abych s Pánem Bohem i nadále prožívala všechny starosti a radosti života. Aby mě vedl, když budu ztracená, abych se mohla těšit z Jeho přítomnosti, abych to vše zažívala s pokorou a úctou. Abych, dá-li Bůh, mohla tuto cestu ukázat své budoucí rodině a společně se z ní radovat.

účastnice on-line kurzů Alfa ve sboru v Brně I

Slovo k novému zpěvníku

Vážené sestry, vážení bratři,

v životě každé církve, a tím spíše evangelické, je přijetí nového zpěvníku závažnou a významnou událostí. Dotýká se totiž velmi niterně každého věřícího, který je v církvi po delší dobu zakotven a je pravidelným účastníkem bohoslužeb. Každý z nás několikrát v neděli či také v týdnu otevírá zpěvník a hledá písně, které ho provázejí životem. Ve zpěvu pak vyjadřujeme své zápasy víry, své naděje, svá vyznání, ale také své kořeny, svá spočinutí na pevných bodech. Zpěv se dotýká nejen našeho rozumu, ale i citů a pocitů, estetických a emocionálních prožitků v životě jednotlivce i společenství. Proto může být otevření nového zpěvníku také vyrušením ze zaběhnutých stereotypů, může se stát překvapujícím momentem při objevování změn a novot, které nový zpěvník přináší.

Jsmo-li však církví živou, krácející a hledající způsoby vyznání pro nové generace a novou dobu, musíme se pokoušet vyrušit se ze zaběhnutého klidu a zkoušet řadu dlouho používaných vyznání formulovat nově, hledat novou řeč i nové hudební vyjádření. Tak to dělali naši předchůdci ve víře, tak to dělala Jednota bratrská a všichni naši úctyhodní předchůdci a vyznavači. Proto se tento nový zpěvník, který dnes poprvé spolu otevíráme, snaží hledět více do budoucnosti než do minulosti při hlubokém ocenění pokladu, který nám naši otcové v písních zanechali. Hledme proto všichni spolu s novým zpěvníkem do dob budoucích a nenechme se zaskočit tím, že všechno není jako v dobách minulých.

Jsmo církví nesmírně širokou a rozmanitou ve způsobech zbožnosti různých sborů či menších společenství. Ti nejtradičnější a ortodoxní i ti nejliberálnější a nejmodernější tvoří jednu církev, která by si měla umět navzájem rozumět a naslouchat si. Každá z charakteristických skupin věřících má také svůj charakteristický písňový styl a repertoár. Je nesmírně obtížné obsáhnout celou šíři a spektrum vyznavačských proudů a pokusit se je včlenit do jediné společné bohoslužebné knihy – do nového zpěvníku. Také proto byla tvůrčí skupina (či komise) pro nový zpěvník tvořena velmi různorodými členy, abychom se pokusili obsáhnout a zahrnout do úvah a hledání všechny způsoby vyznávání naší církve. Velmi bytostně jsme při tom zažívali, jak je někdy obtížné nacházet společnou řeč, a po dlouhá léta jsme se učili vzájemnému respektu a toleranci. Díky Pánu Bohu se to podařilo a mohli jsme společně dílo dokončit. Stejně jako pro všechny tvůrce nového zpěvníku se může stát pro sestry a bratry, kteří ho budou brát do rukou, jeho obsah školou tolerance, vzájemné úcty a uznání jednoty

v různosti. Budme připraveni na to, že každý z nás si bude nalézat jiné písně svému srdci blízké.

Máme před sebou zpěvník, který se poměrně výrazně odlišuje od svých předchůdců. Při poctivém zhodnocení a využití materiálu ze současného EZ jsme ocenili hodnotu a zásadní přínos jeho autorů v čele s manželi Horkými. Zároveň jsme také si také uvědomili jeho omezení a cítili nutnost rozšířit spektrum použitých hudebních i básnických forem, otevřít se moderním muzikantským proudům a pokusit se postihnout bohatství vyznavačských způsobů v písních i nepísňových formách. Už na první pohled do stránek nového zpěvníku bude zřejmé, že se písně navzájem často a výrazně liší ve své podobě, zápisu, charakteristice. Budeme konfrontováni s řadou nových prvků, které nepůjdou použít jednoduše rovnou na první pokus, ale budeme se muset do nich hlouběji zahledět a učit se jim porozumět. V době, kdy se moderní společnost snaží nabízet co nejjednodušší instantní způsob použití nových produktů, je to velmi ošemetný nárok a odvážný krok. Budeme se muset učit a bude to stát vždycky určitou námahu. Prosím vás všechny o trpělivost, s níž se z každé dobře uchopené písně může stát perla krásného vyznání, jen to nepůjde někdy snadno a hned.

Tolik tedy moje tři prosby při otevírání nového zpěvníku, pohled do budoucnosti, vzájemná tolerance a ochota se učit. A nakonec veliký dík. To, co vydrželi kolegové z tvůrčí komise, není jen obyčejná vytrvalost, je to neuvěřitelný běh na velmi dlouhou trať, obrovské množství zaujetí, radostné i rutinní práce. Pustili jsme se hluboko, a to trvá dlouho. Děkuji všem členům komise za to, že to nevzdali, a děkuji s chvalozpěvem Žalmu 31 svému Pánu, že nás podržel a dal nám sílu vše dokončit: Rozjasni svou tvář nad služebníkem svým, hanby ať se nedožiji, když tebe vzývám.

Kéž nový zpěvník smí být nositelem mnohého požehnání pro každého z vás.

Miloslav Esterle

Miloslav Esterle je houslista, pedagog, sbormistr, ředitel ZUŠ ve Starém Plzenci. Dlouhodobě se podílí na přípravě zpěvníků i na dalších hudebních projektech církve. Ve skupině má na starosti vedení celého díla, čehož se ujímá s neutuchajícím elánem. Sam je autorem řady písní a mnohých textů. Hodiny jeho mravenčí práce pro nový zpěvník už nikdo nespočítá. Tento příspěvek měl zaznít na uvedení zpěvníku v listopadu 2021.

Převzato z webu ČCE

STATEČNÉ ŽENY V BIBLI

Abígajil aneb když chlap vidí rudě

David se svými muži strávil léto na horách v blízkosti pastýřů a stád bohatého statkáře Nábala. Skrývali se tam před králem Saulem a měli o všechno nouzi. Přesto se nikdy nestalo, že by nějakou ovci Nábalovi ukradli. Naopak. Davidovi muži se s Nábalovými pastýři natolik sblížili, že je de facto chránili před lupiči a dravou zvěří.

Na zimu se pastýři stáhli do svých usedlostí a Davidovi muži vyhledali jeskyně v horách. Na Nábalově statku se chystala tradiční stříž ovcí spojená s velkou hostinou. Ale David a jeho muži měli hlad. Nábalovi pastýři chystali hody, zatímco Davidovu družinu čekal půst.

David se v této situaci odvážil požádat o laskavost. Poslal své muže k Nábalovi s prosbou, zda by mu nedal pro jeho muže zlomek toho, čím sám oplýval. Vždyť si to svým způsobem odpracovali. Neuzavřeli sice žádnou dohodu, ale bylo by to spravedlivé. My jsme vám poskytli nezištnou pomoc, nyní pomozte zase vy nám. Mezi slušnými lidmi se to tak dělá. Ty jsi podržel mě, já teď podržím tebe. Ale Nábal není Mirek Dušín, ale člověk, kterého problémy druhých nezajímají. Vzkáže proto Davidovi: „Mám snad vzít svůj chléb, svou vodu a zvířata, která jsem porazil pro své střihače, a dát je mužům, o nichž ani nevím, odkud jsou?“

Když Davidovi vyřídí Nabalovu urážlivou odpověď, opáše se mečem a vydá se se svými muži na trestnou výpravu. V tu chvíli Davida nepoznáváme. Když se mohl pomstít svému největšímu nepříteli - králi Saulovi, nechá ho v míru odejít. Dvakrát mohl David svého nepřítele Saula zabít. Ani jednou to neudělal. Saul byl touto Davidovou velkorysostí zaskočen a uznale o Davidovi prohlásil: „*Kdy se stane, že se někdo může zbavit svého nepřítele a nechá ho odejít v dobrém?*”

Ale když jde o Nábala, jako by se v Davidovi probudila přímo živočišná touha po pomstě. Nejen Nabal, ale i všichni jeho muži mají být vyvražďeni. A to jen kvůli tomu, že David nedostal pár chlebů a věnec klobásků. Jak je možné, že člověk, který nám v jedné chvíli může sloužit za vzor sebeovládání, v jiné chvíli se zachová jako hospodský rváč! Jak je možné, že jindy slušný a přemýšlivý člověk se náhle rozpálí doběla a začne kolem sebe bít hlava nehlava?

Člověk je bohužel takový. Jsou chvíle, kdy se kontrolujeme a hlídáme, ale mohou přijít i okamžiky, kdy jdou všechny zábrany stranou. Možná že vůči Saulovi se David hlídal, protože věděl, že tam je víc pod Božím dohledem. Ale zde jako by Davidovi o nic nešlo. Pouze si vyřizuje své osobní účty a Pán Bůh zmizel z jeho obzoru.

K takové nečekané proměně občas dochází. Tomu, kdo se na veřejnosti chová docela moudře a spravedlivě, tomu to v soukromí někdy pěkně ujede a chová se, jako by do kostela nikdy nechodil. Je snadné ho odsoudit, dokud si nepřiznáme, že se to stává i nám. Ale když už se to stane, je třeba nebýt hluchý k těm, které nám Pán Bůh posílá do cesty.

Abígajil musela být žena, které by slušela svatozář. Žít s mužem, který se chová jako neurvalec a navíc je ožrala, není jednoduché. Ale jednou si

ho vzala a má s ním kříž. Kolik je takových nešťastných žen, kterým nezbyvá než stále něco zachraňovat. A teď z ní ještě udělá rozzuřený David vdovu a žebračku. Ale Abígajil to nevzdává a rozhodne se k odvážnému činu. Vyjde Davidovi vstříc, vezme na sebe vinu svého manžela a prosí Davida o slitování.

Když si to zkusíme představit, krev nám tuhne v žilách. David se s taseným mečem řítí s kopce dolů a ze svahu proti němu, kryta lesem, pomalu sestupuje Abígajil s osly a naloženým proviantem. David ji spatří doslova v poslední chvíli a je tak překvapen, že se nezmůže na slovo. Naštěstí. Za to Abígajil má svou řeč připravenou, a kdo chce vědět, co znamená mít dar Ducha svatého, ať si ji pozorně přečte.

Abígajil bere všechnu vinu na sebe. Ve skutečnosti za nic nemůže, protože v inkriminované chvíli na statku nebyla a nemohla zabránit tomu, aby její muž Davida a jeho posly urazil. Ale je to ona, kdo nyní zachraňuje situaci a veze Davidovi celou svou spíž. Ale ani těch dvě stě chlebů, dva měchy vína, pět ovcí, deset džbánů praženého zrní, sto sušených hroznů a dvě stě pletenců sušených fíků by zřejmě nestačilo, aby se David zastavil na své trestné výpravě. Když chlap vidí rudě, sušené fíky ho neuklidní. To, co Davida zadrží, je moudrost, s kterou Abígajil apeluje na Davidovu čest a dobré jméno: „*Davide, zadrž svůj hněv! Hospodin mě posílá, abych ti*

zabránila dopustit se krveprolití. Jak bys mohl být jednou králem Izraele a mít na svědomí zločin, k němuž se nyní chystáš. Jak bys mohl jednou soudit Izrael, kdyby ses sám dopustil takové nespravedlnosti. Copak může být lupič králem, kterého nám posílá Bůh?"

Abígajil Davidovi ukázala, že pomsta, ke které se chystá, není jeho soukromá věc, na kterou se brzy zapomene. V sázce je jeho celoživotní poslání a úkol. Díky této ženě David pochopí, že stojí na stejné křižovatce, jako když mohl v jeskyni zabít Saula a zmocnit se trůnu vlastní rukou. Když šlo o Saula, řídil se David Božím slovem. Ale když šlo o Nábala, chtěl si to vyřídit po svém. Náš život však nemá více a méně důležité části, ale tvoří jeden celek. Každé naše rozhodnutí, každé naše slovo je závažné. Saul i Nabal znamenají pro Davida stejně vážné pokušení, aby přestal počítat s Bohem a jednal podle svého. Ale i když je člověk v nouzi, nesmí si pomáhat násilím.

Jak snadno podlehneme dojmu, že v našich každodenních konfliktech v zaměstnání a rodině o nic podstatného nejde. Sem tam nějaké hrubé slovo, malý podraz, drobná lež. Na tom přece až tak nezáleží. Důležité je naše celkové směřování. Třeba to, že jsme se v dobách totality, ale i v časech svobodných věrně hlásili k církvi.

Jenže celek se skládá z detailů. I ve zdánlivých maličkostech jde o celý náš život. V našem životě nejsou slavné i méně slavné chvíle. Nejen v kostele, kde vyznáváme svou víru, ale i na ulici, ve škole, v zaměstnání, v obchodě, na úřadech, v partnerských vztazích a výchově dětí vydáváme často nevědomky svědectví, zda pro nás něco znamená Boží láska. I když nám někdo upírá naše práva a uráží naše sebevědomí – a nám se otevírá kudla v kapse – je v sázce víc, než si v tu chvíli uvědomujeme.

Ale copak se člověk dokáže pořád hlídat? Je tak snadné propadnout hněvu a touze vyrovnat si s někým účty. Ale naštěstí je tu Abígajil. Žena, která je ochotná vzít na sebe cizí viny a postavit se mezi nás a naše nepřátele. V bibli je řada postav, které mají kristovské rysy. Jákobův syn Juda je ochoten jít do vězení místo Benjamína, Abraham se přimlouvá za Sodomu, Elíša odpouští nepřítelům a dá jim najíst. A toto je jeden z mála případů, kdy se předchůdcem Ježíše Krista stává žena.

Je mnoho způsobů, kterými se nás Bůh pokouší zadržet na cestě k hříchu. Pánu Bohu není jedno, když si kazíme život. Záleží mu na nás často víc než nám samotným. Jde však o to, aby člověk chtěl Božímu hlasu naslouchat a přiznal si, že Boží slovo nám často přinášejí lidé, od nichž bychom to nečekali. Skrze varování našich bližních nás Pán Bůh chrání od zlého. Ve dne v noci bdí nad našimi činy a cestami. Nenechává nás napospas našim pudům a vášním. Ale zastavit se, uznat svou chybu a unáhlenost, můžeme jen z vlastní vůle a rozhodnutí. Nikdy neříkejme, že nás něco přemohlo, že jsme nemohli nic jiného dělat nebo že jsme byli příliš slabí. Z Davidova

příběhu je vidět, že každý z nás se umí nejen rozčítit, ale s Boží pomocí se dokáže také zastavit, i když jsou věci už hodně rozjeté.

Post scriptum: Když Abígajil předala proviant, vrátila se domů, zatímco její muž se zpil do nemoty a brzy na to zemřel. David se pak vdovy Abígajil ujal a vzal si ji za ženu. (1 Sa 25)

Jiří Gruber

BÝT S DRUHÝM

Vina

Křesťanství je hodně postavené na tom, že budeme reflektovat svůj život a také že nám při tom dojde, jak během něj mnoha lidem ublížíme. A pokud by se měla nějak sčítat zranění, která způsobíme, pokud by se počítaly blbé následky našich činů, že bychom skončili v hodně záporné bilanci. (Také je mu zhusta vyčítáno, že neustálým mluvením o hříchu a vině zkouší lidi svázat a upevnit si na ně vliv.)

Apoštol Pavel to vyslovuje takto: „Vždyť nečiním dobro, které chci, nýbrž zlo, které nechci.“ (Ř 7,19) Ale zároveň vyjadřuje asi obecně lidskou zkušenost, že se nám „to“ dost často vysmekne a my děláme něco, o čem tušíme nebo víme, že je špatně.

Vina a řeč o ní se ovšem neztratily ani v postkřesťanské společnosti. Mluví se o naší kolektivní vině hlavně v ekologických otázkách. Vlády minulé, budoucí a současné se obviňují, kdo za co může v ekonomice atd. Noviny referují o různých poklescích celebrit a pořádají ankety o tom, zda je špatně, když např. premiér promluví sprostě.

Je také těžké rozlišit, co je vina a co chyba, ze které se mám poučit. Každý máme jiné vnímání toho, co bylo špatně. A každý jsme jinak senzitivní v tom, co si z následků našich činů budeme připouštět. (Nevhodně jsem navrhl řešení, zákazník kvůli němu křičel na technika, ten si pak vylil vztek doma na své děti, a ty pak... Nebo naopak v jiném korporátu: „Nemůže se říci, že to podělal Franta, ale vždy je potřeba zlepšit a přenastavit proces.“)

jak se s vinou potýkáme

Neustále hledáme: Kdo za to může? („Kdo ten covid do vaší třídy donesl?“) Hledáme obětního beránka. – Někdo za to musí moci. Hledáme příčiny, proč se něco stalo, proč je někdo takový, jaký je, proč jsme tak museli jednat. Protože najít příčinu, znamená najít polehčující okolnost.

Někdo něco pochopí jako trest shůry a to mu pomáhá se vyrovnat s neznámou, těžkou, obtížně uchopitelnou situací. (Např. nemocí.)

Oblíbená strategie je také: „Já ne. To někdo druhý.“ Nechceme, aby vina zbyla na nás. Jedna z nejtěžších vět k vyslovení zní: „Ano, mohu za to.“

Pocit viny dokáže být neskutečně destruktivní. – Roztočit v sobě uvědomování, na kom všem a jak moc se prohřešuji. (Každý můj krok přece někoho ovlivňuje...) Co je vina skutečná a co domnělá?

Máme výčitky svědomí. Ale každý jiné a z jiného.

Vina zpravidla vzniká či je pociťována, když porušíme nějakou normu, nějaká pravidla. Ty nám vysvětlují, vštěpují druhí – blízcí. Jako děti je nejdřív neznáme, pak se v nich nevyznáme, pak také leccos dodržujeme kvůli tomu, že své rodiče, vychovatele nechceme zklamat, a posléze proto, že si nechceme přivodit problémy. Hodně záleží, jak přísně jsme byli vychováni. Jak moc se naučíme unikat trestu, vině. (Kdo mě vlastně naučil, zač jsem vinen?)

Problémem je i to, když hranice toho, co je špatně, zač vinu cítit, nebyly v dětství stanoveny jasně nebo byly stanoveny jinak, než to má většinová společnost.

Mohu cítit vinu za svůj národ? Za to, jak se historicky zachoval, za to, jak se chová většinová společnost? Mohu se cítit vinen před těmi, kteří přijdou po mně?

Mohu se cítit odpovědný za bídu světa? Je to adekvátní, nebo nemám jen dost sebeúcty, nebo mám od sebe přehnaná očekávání?

Jsem vinen, i když nemám dost informací?

Současné téma je: Jak jsem se provinil na sobě? Jsem tím, kým být mám? Neprohřešuji se proti svým možnostem (ať už jsou od Boha nebo od přírody)? Jsem vinen, když dost necvičím, nežiji zdravě?

Ne všechno prostě mohu napravit. Může mi někdo pomoci s mojí vinou? A jak?

hřích nebo vina

Teologie rozlišuje mezi hříchem a vinou. Hřích je něco, co vystihuje naši podstatu. To, že na Boha kašleme. Možná ten první příběh ze začátku Genesis nepřináší zdůvodnění, kde se lidské vyhýbání Bohu, dobrému a životodárnému, vzalo, ale je popisem skutečnosti, že to tak prostě je. Hřích je zničení vztahu – s Bohem, s lidmi, se sebou. Člověk nejdříve zlikviduje ten s Bohem, potom Adam ten s Evou, a pak Kain s Ábelem...

Ale zároveň navzdory svým přirozeným sklonům nepřestávám být odpovědný. Za to, že vyhraji moje potřeby, zájmy, pudy a druhý pláče...

Jak na to přijdu, že jsem vinen? Tím, že jsem konfrontován s láskou... i když leckdy omezenou (rodičovskou, partnerskou, přátelskou, od dětí atd.). Někdo mě má rád a já ho zraňuji. A v těch našich láskách, v našem nepodmíněném bytí pro druhého je odkaz k Lásce.

Křesťanství se snaží ovšem zároveň říci: Jsem, protože mě chtěl Bůh. Bůh mě má rád takového, jaký jsem, bez ohledu na to, co ze sebe vyrobím. Štvou ho moje hříchy, štvu ho já, ale nikdy o mě nepřestane stát, nikdy nepřibouchne dveře. („Kde jsou ti, kdo na tebe žalovali? Nikdo tě neodsoudil?“ Ona řekla: „Nikdo, Pane.“ Ježíš jí řekl: „Ani já tě neodsuzuji. Jdi a už nehřeš!“ J 8,10-11)

Toto si uvědomit by mohlo vést k nižší potřebě maskovat, co jsem pokazil, vymlouvat se; ke svobodě přiznat to, co bych chtěl zakrýt.

v rozhovoru s druhými

Říci druhému o tom, co jsem udělal, co mě tlačí a tíží, vyžaduje velkou odvahu. Většinou zůstáváme v obecnostech a nezbavíme se strachu z toho, že se před ním shodíme. To, co jsme nenašli odvahu s nikým sdílet, se v nás může usazovat hlouběji a hlouběji, a tím také ztrácet na konkrétnosti, ale ne na síle. Mluvení o tom, co jsem udělal, co mě trápí, je dost významnou součástí toho, abych vinu přijal, odpustil, začal jinak, přijal odpuštění i byl posílen v tom, abych mohl dál s vinou žít. Pro takové sdílení však musím dostat prostor i najít někoho, kdo mě respektuje také s mou vinou.

Vinu pochopí, kdo ví, že ji sám má. Nebudu mít nikdy stejný prožitek, ale mohu mít díky sebereflexi milosrdný náhled i nadhled.

Je nezbytné druhému pořádně naslouchat, abych pochopil, jak o vině uvažuje.

Mohu druhému pomoci se vyhnout absurdnímu a absolutnímu „za všechno mohu jen já“. „A za co nemůžeš?“ Někdy tato obyčejná otázka nastartuje proces rozlišování. – Co je skutečně moje vina a co si jen namlouvám? Omlouvám se za všechno, protože za něco se omluvit nechci, nemohu? (Co je mi vyčítáno? Co za příkázání jsem přestoupil? Mohl jsem tomu opravdu dostát? Jak velký to mělo vliv, dopad? Jsou zde nějaké další důvody, proč to dopadlo takto?)

Nejhorší je zlehčovat to, co mi druhý řekl. „Není to tak hrozný... nemůžeš za to... to by udělal každý.“ Bagatelizaci lze totiž pochopit jako výraz toho, že mě druhý vůbec neposlouchal, nenahlédl mé trápení.

Ondřej Macek

PRÁVĚ JSEM PŘEČETLA

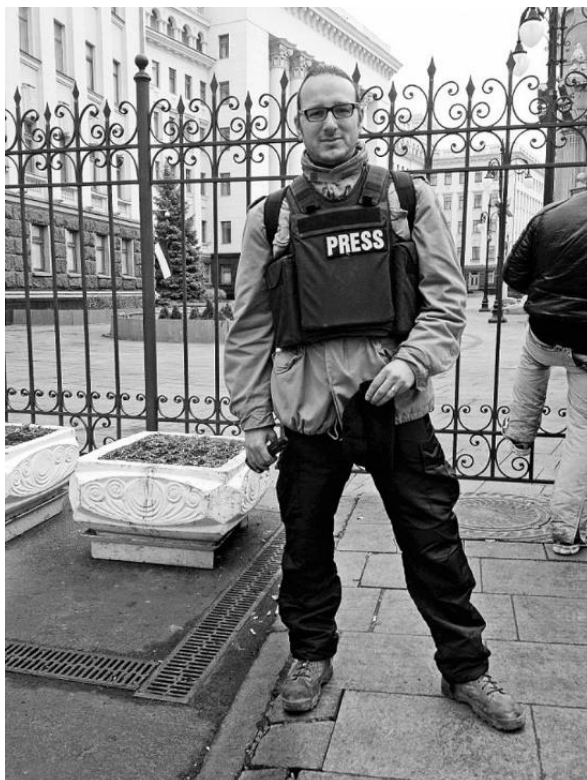
Jakub Szántó: Z izrastiny s láskou

Reportérem mezi dvěma zeměmi.

Říká se, že kdo jednou navštíví Izrael, nezůstane chladným. Buď ho pohltí genius loci této země, a pak by se tam rád znovu a znovu vracel, a nebo ho ten kadlub kultur, náboženství, národností, ten orientální chaos, kolébka kultury, země rozkročená mezi Evropou a Asií, neosloví, a pak je škoda tam jezdit. Jakub Szántó patří k té první skupině. Od roku 1999 pracuje jako televizní redaktor napřed pro Novu a pak pro Českou televizi. V letech 2013-2018 působil jako její zahraniční zpravodaj v Izraeli. Měl to štěstí, že v Izraeli mohl žít 5 let. Se ženou a dvěma syny, a kromě své profese reportéra žít i obyčejným životem, vozit děti do školy, nakupovat, šetřit vodou, poznávat lidi, a to vše osobně a dostatečně dlouho. O této oblasti byly napsány stohy knih,

obrázky a informace si můžeme najít na internetu, ale teprve osobní prožitek tomu dodá tu pravou šťávu. Psát o ději knížky nebo snad o jejích postavách není možné. Je to vlastně jedna dlouhá, obsáhlá reportáž o lidech, o zemi a ze země, ve které žijí a kterou on má tak rád. V knížce chtěl

zachytit to, co se mu do televizních reportáží nevešlo. Vede rozhovory s řadou lidí, kteří ve své době měli klíčové postavení, a detaily z rozhovorů pak doplňuje a oživuje základní dějovou linii knihy vedoucí od konce 2. světové války po současnost.

Rodina Szántó pochází z Rimavské Soboty a patřila k maďarským židům žijícím po vzniku první republiky na Slovensku. Dědeček Jakuba Szántó jako jediný mužský člen rodu přežil holocaust a zemřel v požehnaných 98 letech. Rodina mu chtěla splnit poslední přání a jeho popel rozptýlit na Olivové hoře v Jeruzalémě. A tak Jakub Szántó, jeho otec, bratr a setra propašovali dědečkův popel letadlem

z Prahy do Izraele, a to, co bylo dál a jak se dařilo - nedařilo, už je příběh, kterým kniha začíná a který by mohl být jednou z povedených židovských anekdot. Dědeček by to jistě ocenil.

Jakub Szántó končí svou knihu slovy: „Vedle konfliktu přitom návrat židovského státu na mapu Blízkého východu otevřel možnost – jakkoli komplikovanou - vybudovat vůbec poprvé v historii arabsko-židovský vztah na rovnocenné úrovni. Židé už nejsou *dhimmí*, trpěnou náboženskou menšinou pod vládou islámského panovníka, arabští obyvatelé Izraele se po dekádách nerovného postavení plně hlásí o svá práva.“

„Nikdo už odsud nikoho nevyžene. Jsme odsouzeni žít vedle sebe“, řekl mi prezident Reuven Rivlin, zastánce společného státu“.

„Nemusíme a nejspíš ještě dlouho se nebudeme milovat, ale vidím možnost žít se vzájemným respektem jako sousedé.“ Doplnil ho bývalý palestinský válečník, dnes profesor Muhammad Dadžání.“

„Zblízka jsou Izrael a obě Palestiny mnohem barvitější a vzájemně propletenější, než se zdá z pohledu zvenčí. S málokým takový pohled silně nepohne, málokdo se vrací s názorem vyhraněnějším, než měl předtím. Zamilovat si tyhle země i oba jejich kmeny, izraelský a palestinský, je při otevřených očích a srdci snazší, než se zdá. A z vlastní zkušenosti dodám – i mnohem zdravější.“

Vydalo nakladatelství Argo, 2020.

Marie Matoulková

Na pískovišti

Dočetla jsem Pravý domácí časopis, který si každý měsíc kupuji u nás na poště. Jeden článek, který nesl název Na vlastním písečku, mě přenesl do mého dávného mládí. Autor článku také vzpomíná na svůj zážitek z dětství, kdy ho maminka poprvé zavedla na pískoviště a on nevěděl, jak si má hrát, když to kolem vypadalo jako na Sahaře. Byl to ten nejmíň zábavný čtverec na celém sídlišti. Ze zoufalství začal bouchat lopatkou o kyblík, aby měla maminka radost.

A teď vám napíšu o mém písečku.

Když jsem poprvé jako malá holčička přišla sama na pískoviště, bylo na dvorku našeho obecního domu, a protože už je to hodně dávno, rodiče mě pustili ven samotnou bez obav. Pískoviště mně na první pohled učarovalo, uchvátilo a zcela pohltilo. Byl to svět fantazie a představ. Nejvíc se mně líbilo, že ze sypkého, mírně vlhkého materiálu lze celkem snadno a rychle vytvořit nádhernou bábovku. Ale pozor! Ze zcela suchého materiálu to nešlo, bylo třeba zarýt lopatkou trochu hlouběji pod vyprahlý povrch a sláva! Tam se objevil stavební materiál nejlepší kvality.

Daly se z něho stavět hrady, které se poddolovaly zrádnými tunely, a když se na nově narozenou bábovku opatrně nasypal suchý písek, vypadala jako opravdová.

A teď vám povím, jak skončila moje první písčová kreativita:

Přišla zlá a ošklivá holčička že sousedního činžáku a všechno mně rozdupala. To mně tak rozčílilo, že šlo všechno mé umělecké cítění stranou a holčičku jsem zmlátila lopatkou. Doma jsem dostala právem vynadáno, a tak je tomu s různými obměnami dodnes.

Marie Melicharová

CESTUJEME

Týden v Orlických horách

V červenci po uvolnění cestování jsme strávili se žďárskými turisty týden ve východních Čechách. Náš program začal v Adršpachu prohlídkou místního skalního města. Byla letní sobota, a tak nebylo divu, že skalní město bylo plné našich i polských návštěvníků. Během dvou hodin jsme sotva stihli projít okruh skalním městem se známými skalními věžemi Džbán, Milenci, Starosta a Starostová atd. Kouzlo tohoto místa je známo, turisté jej navštěvují již pár století, podle pamětní tabule a busty J. W. Goethe zde byl 1790.

Autobus nás potom vyložil v Náchodě. Namísto zámku nad městem, který by jistě stál za prohlídku, jsme z náměstí s lavičkou s bronzovým Josefem

Škvoreckým vystoupali na vrch Dobrošov. Stojí zde půvabná **turistická Jiráskova chata, dílo Dušana Jurkoviče s rozhlednou na střeše.**

Také sousední dělostřelecká tvrz Dobrošov stojí za návštěvu. Je součástí soustavy opevnění naší hranice z roku 1938, která se táhne celým hřebenem Orlických hor. Scházíme do Pekla – hlubokého romantického údolí řeky Metuje, které nás dovede až do Nového Města nad Metují. Na prohlídku města, zámku i terasovitých zahrad není čas, čeká nás večere a ubytování v chatě KČT Čihák u Zemské brány na polské hranici.

Nedělní výlet začíná v Klášterci nad Orlicí. Zdejší kostel Nejsvětější Trojice z 13. století je zajímavý postavami čertů na hraně fasády. Jdeme k Vejdově lípě snad 800 let staré, v dutém kmeni je prostor pro několik lidí. Scházíme k údolní nádrži Pastviny z roku 1933 na řece Divoká Orlice. Elektrárna z roku 1933 byla postavena jako přečerpávací, od 1964 je však pouze průtočná. Dnes je jezero hlavně rekreační oblastí s mnoha chatami. Za obcí Nekoř odbočujeme k Leknínovému jezírku a žlutá značka nás vede do Letohradu.

Do roku 1950 se město jmenovalo Kyšperk podle stejnojmenného hradu (první zmínka je z roku 1308), jehož ruiny lze nalézt na kopci. Letohrad vznikl sloučením obcí Kyšperk, Orlice, Kunčice a Červená. Městská památková rezervace se pyšní mimo jiné morovým sloupem, dvěma kostely a barokními domy. V muzeu je expozice Járy Cimrmana. U zdi kostela najdete **hrob národního buditele F. VI. Heka**, podle kterého Jirásek napsal svůj román F. L. Věk. Na raně barokní zámek navazuje rozsáhlá zahrada a park.

V pondělí nás autobus vyvezl do sedla Šerlich. Posilnili jsme se v přívětivé Masarykově chatě KČT, postavené v roce 1924-25 podle návrhu architekta Bohuslava Fuchse. Hraniční cestou stoupáme na nejvyšší vrchol Orlických hor, Velkou Deštnou o výšce 1115 m. Od roku 2019 na něm stojí ocelová rozhledna ve tvaru trojbokého hranolu vysoko přesahující okolní lesy.

Scházíme do Luisina Údolí a Kačenčina pohádková stezka nás vede ke **kostelu sv. Matouše na výběžku Studeného vrchu**. Kostel sloužil

převážně německému osídlení obce Jedlová v údolí. Po odsunu Němců byl kostel poničen, uzavřen a chátral až do roku 1993, kdy byla zahájena jeho oprava. Barokní jednododní stavba je zvenčí i zevnitř oprýskaná. Má však novou střechu, opravenou věž a schodiště na kůr. Na půdě mne překvapily matrace a spacáky a dole cvičení mládežníků při hudbě. Kostel se tedy probouzí k novému životu, využívá ho Diecézní centrum života mládeže Vesmír v Deštném v Orlických horách.

V úterý jedeme jen kousek za Zemskou bránu a vystupujeme z autobusu v **Neratově**. Nad námi žlutě září barokní průčelí **kostela Nanebevzetí Panny Marie** z let 1723-33. Vevnitř nás vítá neomítnuté zdivo a nezvyklé světlo přicházející shora skrz skleněnou střechu. Na konci druhé světové války kostel vyhořel po zásahu protitankovou střelou Rudé armády. Kvůli nepřízní režimu byly práce na opravě kostela roku 1956 zastaveny a po roce se zřítily promáčené klenby. Přes odpor památkářů kostel byl dvakrát navržen k demolici, kvůli nedostatku peněz k ní však nedošlo. Cenné rokokové vstupní schodiště bylo přemístěno do zahrady zámku Skalka.

V roce 1992 byl kostel zapsán na seznam kulturních památek. Bohoslužby se zde konaly nejprve pod „otevřeným nebem“, od roku 2006 pod částečně prosklenou střechou, která dává prostoru neobyčejnou atmosféru. Symbolický skleněný oltář visí na neomítnuté stěně. Po dvou schodištích ve věžích lze vystoupat až k dřevěné konstrukci střechy. Přes snahu sdružení Neratov, které se vedle péče o postižené lidi stará i o rekonstrukci kostela, se ukradené rokokové schodiště nepodařilo ze Skalky do Neratova vrátit.

Stoupáme na hřeben. Mezi Komářím a Anenským vrchem se táhne řada tzv. pěchotních srubů, včetně známé pevnosti Hanička. Stavitel ing. Hons tuto část těžkého opevnění dokončil včas. Na Anenském vrchu s dvěma sruby Anna a Arnošt stojí rozhledna Anna. Převyšuje okolní stromy a poskytuje pěkný rozhled. Scházíme lesem, cestou míváme rozestavěný apartmánový komplex, další je v obci Říčky. Z Julinčina údolí stoupáme do Rokytnice v Orlických horách. Město hodně utrpělo odsunem německého obyvatelstva. V letech 1968-91 zde sídlila sovětská vojenská posádka. Dnes je to nejmenší město v okrese, má neorenesanční zámek, historické jádro je městskou památkovou rezervací. V sýpce je zajímavé muzeum Orlických hor.

Chata KČT Čihák, v níž máme nocleh a polopenzi, leží přímo u polské hranice. Vychází odsud také značka do Polska. Ve středu nás zlákala hora Czerniec o výšce 891 m s vysokou dřevěnou rozhlednou. Z ní jsme sešli do hraniční obce Niemojów s kostelem a rozsáhlou zříceninou zámku.

Přecházíme zde hraniční Divokou Orlici do Bartošovic. Dál v soutěsce **Zemská brána** řeka proráží hřeben Orlických hor. Pod silničním mostem se voda valí přes balvany kamenitým řečištěm až k pěší Pašerácké lávce.

Orlické hory na jihu pokračují hřebenem Suchého vrchu a Bukové hory. Ve čtvrtek jsme z obce Těchonín vystoupali k čerstvě opravené dělostřelecké tvrzi Bouda a po hřebenu došli na Suchý vrch. Zdejší Kramářova chata byla otevřena roku 1928. Po revoluci chata chátrala, byla uzavřena a v roce 2003 vyhořela. Až v roce 2010 začala její rekonstrukce. Dnes je v patře pěkná restaurace, dali jsme si zelňačku a výborný borůvkový knedlík. V roce 1932 byla k chatě přistavěna betonová rozhledna. Po hřebenu jsme sešli do Červenovodského sedla, pokračovali na Bukovou horu a podél lyžařských sjezdovek serpentýnami sešli do Mlýnického dvora.

Poslední výlet v pátek vedl na Králícký Sněžník, kde na vrcholu Poláci staví novou rozhlednu. Protože Sněžník často navštěvujeme, z města Králíky jsme se vydali na jih do Šanova. Turistický přístřešek nás informuje o místní výrobě kartáčů. Stoupáme na Křížovou horu o výšce 735 m nad obcí. Na holém vrchu stával poutní kostel. Dnes je vrchol zalesněn, na místě kostela od roku 2007 stojí železobetonová rozhledna. Obcházíme rezervaci Mokřiny a pokračujeme k prameni Tiché Orlice pod Vrcholem Jeřáb. Při sestupu jdeme kolem ocelové rozhledny Val, z výšky 22 m je dobrý výhled nejen na Králícký Sněžník.

Před námi stojí **poutní areál Hora Matky Boží Hedeč**. Trojlodní barokní kostel Nanebevzetí Panny Marie na kopci nad městem Králíky vybudoval Tobias Jan Becker roku 1700. Ke kostelu přistavěl čtyřkřídlý ambit kláštera servitů. V srpnu 1846 kostel vyhořel po zásahu bleskem. Klášter byl v roce

1893 zrušen a nastěhovali se sem redemptoristé, kteří se o toto hlavní a hojně navštěvované poutní místo královehradecké diecéze starali až do roku 1950.

V dubnu 1950 byl klášter přepaden StB. Byl zde zřízen internační tábor pro řeholníky svezené z dalších klášterů. Památník internace byl v roce 2019 přestěhován do Králík. Areál je od roku 2018 národní kulturní památkou. Prohlídka kláštera vedle kostela obsahuje i kapli Svatých schodů. Z města Králíky k poutnímu areálu stoupá impozantní lipová alej s řadou kapliček.

V sobotu se vracíme přes město Litomyšl, o kterém už psát nebudu. Týden našeho putování po kraji Orlických hor končí. Poznali jsme řadu zajímavých míst naší země, přírodní krásy, ale i historické a kulturní památky, získali jsme inspirace pro pozdější návštěvy desítky míst.

Podle svých zážitků a fotek s pomocí internetu sepsal Jan Franců

BUDE

Kavárnička v Brně I

2.2. Pele-mele

9.2. Sestra Věra Bednářová nás provede brněnskými zajímavostmi, aneb co nikde jinde nemají

16.2. Bratr Jan Franců promítne fotografie ze svých cest

23.2. Hudební vystoupení studentů konzervatoře

Nešpor v Blahoslavově domě

Po delší přestávce se v druhém brněnském sboru opět připravuje nešporní shromáždění. Hudebním programem při nešporu přispěje Brněnský ekumenický sbor, vedený Lubošem Rausem. V programu nazvaném Laudate Dominum zazní vícehlasé úpravy žalmů a duchovních písní J. S. Bacha, G. F. Händela, C. Goudimela, H. Schütze a dalších. Kázat bude farář Martin Horák. Nešpor se bude konat v Blahoslavově domě **v neděli 20. února od 18 hodin** a všichni jsou k němu zváni.

Pozvání do Břeclavi

Staršovstvo farního sboru ČCE v Břeclavi srdečně zve na slavnostní bohoslužbu **v neděli 13. února ve 14:30**, kdy bude uvedena do kazatelské a pastýřské služby v našem sboru sestra farářka Kateřina Rybáriková. Na pozvánce nacházíme tento biblický text: *Budeš-li pronášet vzácná slova, nic bezcenného, budeš mými ústy Jr 15,19.*

DÍKY A PROSBY

Bože,
neumíme si tě představit,
a když o tobě máme mluvit, tak nám spíš docházejí slova.
Někdy se nám zdá, že jsi hodně daleko.
Někdy se stydíme s tebou mluvit.
Děkujeme, že do takových chvil máš co říct.
Děkujeme, že nás nenecháváš napospas nám samým, našim pochybám,
ale posíláš nám slova, lidi, kteří o tobě věrohodně svědčí.
Děkujeme, že nás překvapuješ různými zázraky.
Děkujeme za každý okamžik, kdy cítíme tvoji blízkost,
za povzbuzení, když propadáme strachu,
za pohlazení, když jsme unavení a vystrašení.
Děkujeme za neděli, za možnost být při bohoslužbách,
tvořit společenství s tebou i s druhými.
Děkujeme, že smíme zažívat něco slavnostního, kousek tvé slávy.
Děkujeme, že jsi kvůli Ježíši zachránil svět
a tím otevřel naději pro každého z nás.
Prosíme, ať na tento tvůj dar nezapomínáme.
Prosíme, posilni svým Duchem naši víru, potěš naše srdce

a dej, ať z toho, co od tebe načerpáme,
umíme dávat druhým.

Modlitba zazněla při bohoslužbách ve sboru v Brně I v neděli 16.1. 2022

ZE STARŠOVSTVA

Brno I

A přece jsme se sešli, byť někteří jen díky binárním kódům, jedničkám a nulám. Přijali jsme rezignaci členky staršovstva Hany Grombiříkové, s velkým respektem, byť s lítostí, že nám bude chybět její důležitý hlas. Na její místo byl povolán nakonec druhý z náhradníků Jan Oukropec. Faráři měli o poznání pozitivnější ohlédnutí za uplynulým obdobím. Může za to snad jen povánoční dovolená? Hodnotili jsme také dění ve sboru. Začaly kurzy beta, chystají se ekumenické bohoslužby u sv. Jakuba a s Církví bratrskou v Betlémském kostele. Finanční komise představila rozpočet na letošní rok. Pochopit odpisy je však pro mnohé dost tvrdý oříšek. Mluvílo se také o chystané opravě fasády Zelené fary a testování nové kamery do Červeného kostela, na kterou jsme získali celocírkevní grant. Rozdělili jsme si úkoly na příští období, taky co kdo sepíše do výroční zprávy. Na konci ledna budeme při výjezdním soustředění staršovstva pracovat na rozvojovém plánu sboru a na letní pobyt na Blažkově hledáme kuchaře či kuchařku. Po odvedené práci jsme se směli potěšit u skvělé sekané a koláčků od naší presbyterky Elišky Sedláčkové, čerstvé sedmdesátnice.

Iva Květonová

Brno II

V lednu nastoupila v našem sboru nová pastorační pracovnice, sestra Marta Marková. Víťame ji do služby. Zabývali jsme se a ještě se budeme zabývat přípravami na volbu staršovstva a na opakovanou volbu bratra faráře Martina Horáka. Chceme povzbudit členy sboru, aby se ucházeli o výhodné tarify volání v rámci církevní mobilní sítě, která je přístupná pro všechny, kteří se aktivně účastní jakékoliv služby ve sboru. Chceme nechat uspořádat sborový archiv na profesionální úrovni. Byla dokončena první fáze opravy kanalizace ve dvoře.

Jarmila Řezníčková

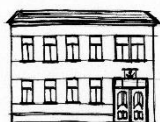
EVANGELICKÁ CÍRKEV V BRNĚ

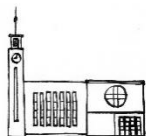
Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně I
Betlémský kostel a kostel J. A. Komenského (Červený kostel)
Opletalova 6, 602 00 Brno, tel: 542 211 453
email: sbor@cervenykostel.cz, <http://www.cervenykostel.cz>
kazatelé: Ondřej Macek, Iva Květonová, Jiří Gruber, faráři
kurátor: Václav Matoulek, past. pracovnice: Marie Matoulková

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně II
Blahoslavův dům, Lidická 79, 602 00 Brno, tel: 541 212 469
email: brno-ii@evangnet.cz, <http://brno-ii.evangelnet.cz>
kazatelé: Martin Horák, Jarmila Řezníčková, faráři
kurátor: Jaroslav Kučera

Farní sbor ČCE v Brně-Husovicích
Netušilova 26, 614 00 Brno, tel: 545 212 420
email: husovice@evangnet.cz, <http://www.ccehusovice.cz>
kazatel: Štěpán Hájek, farář
kurátor: Jaromír Klimek

Farní sbor ČCE v Brně-Židenicích
Kostel Jílkova 74, fara Konečného 6, tel: 732 819 626
email: zidenice@evangnet.cz, <http://zidenice.evangelnet.cz>
kazatelka: Radmila Včelná, farářka
kurátor: Miroslav Maňák

Diakonie ČCE - středisko v Brně
Hrnčířská 27, 602 00 Brno, tel: 549 242 279, 541 248 401
email: brno@diakoniecce.cz <http://brno.diakonie.cz>
ředitel: Lenka Svobodová

**Evangelická akademie,
Vyšší odborná škola sociálně právní**
Opletalova 6, tel: 542 221 741, email: vos@eabrno.cz
Střední zdravotní škola Evangelické akademie
Šimáčkova 1, 542 213 593, email: cszs@eabrno.cz,
<http://www.eabrno.cz>
ředitelka: Renata Michálková
kaplanka: Marta Židková

Filipka: Škola příběhem - církevní základní škola
Filipinského 1, 615 00 Brno-Židenice, tel: 724 955 544
email: skolafilipka@gmail.com
<https://skolafilipka.cz>
ředitelka: Ruth Konvalinková

Setkávání - brněnský evangelický měsíčník. Verze pro elektronickou distribuci. Ročník 2022 (XXIV).
Vydávají sbory Českobratrské církve evangelické Brno I a Brno II. Odpovědní redaktoři: Jiří Gruber, Martin Horák.
Obálka Iva Tůmová. Registrováno pod číslem MK ČR E12109. Doporučená cena jednotlivého čísla 20 Kč. Roční předplatné 200 Kč. Redakce: 602 00 Brno, Opletalova 6. Vychází 10x ročně.